

Dr. Lubomír Dorůžka

NOVINKY V ORCHESTRECH NAŠICH LÁZNÍ

Naše lázně byly vedle svých léčivých procedur také vždycky kulturním střediskem svého regionu. K lázeňskému životu patřily promenádní koncerty místního orchestru a velmi často tu vznikaly i kvalitní divadelní scény, které spolu s "lázeňskými orchestry" vytvářely pro hudebníky i skladatele vítanou existenční základnu. Repertoárový základ tvořila zpravidla lehčí (občas až operetní) klasika, příjemný poslechový doprovod pro tehdejší lázeňské hosty. Postupem času se však měnil nejen vkus a posluchačské zázemí lázeňských klientů, ale i zaměření hudebníků, kteří tu našli své útočiště. Takže dnes nabízejí lázeňské a divadelní orchestry, opírající se většinou o společnou hudebnickou základnu, značně pestřejší výběr, který občas dokumentují i na vlastních CD.

Takové změny charakterizuje mimo jiné dráha dnes 46letého pianisty a skladatele **Kryštofa Marka**. Na živobytí si vydělával jako dirigent orchestru operetního divadla v Plzni, ale vedle toho svolával příležitostně i vlastní big band, s nímž vystupoval na jazzových festivalech a vydával CD s významnými zahraničními hosty. Byl také členem avantgardního souboru evropské "vážné" avantgardy Agon a jazzového tria Josefa Vejvody. Jeho nejnovějším příspěvkem je komplet **dvou CD Sinael Jazz Symphony - Česká škola**, nahraný roku 2011 Karlovarským symfonickým orchestrem a jejich jazzovou obdobou KRBem. První CD tvoří "populárně lázeňské" skladby Smetany, Dvořáka a Fibicha.

Druhé CD naplňuje Markova **Sinael Jazz Symphony** ve společném podání **Karlovarského symfonického orchestru a KRBu čili Karlovarského Repre Bandu**. KRB vznikl před šesti lety, jeho členové jsou vesměs učitelé jazzového oddělení karlovarské ZŠ a ZUŠ, založené jazzovým afficionadem Jindřichem Volfem starším.

S karlovarskou základnou, spojující místní divadlo s lázeňským provozem, často spolupracuje i **Milan Svoboda**, mimo jiné i autor jazzového baletu Mauglí, který provedlo pražské Národní divadlo. Své **kompozice pro symfonický orchestr a jazzový oktet uvedl roku 2009** právě v Karlových Varech a lázeňský repertoár tam obohatily i jeho úpravy **Beatles pro symfonický orchestr a jazzové piano** nebo aranžmá skladeb **Carlose Jobima pro symfonický orchestr a jazz combo**.

Divadelní a lázeňské orchestry dnes představují významnou symbiózu nových hudebních žánrů v našich tradičních prostředích, v nichž se lázeňský provoz propojuje s proměnami hudebního vkusu. Karlovy Vary připravily k zahájení letošní lázeňské sezóny **oratorium The Rock Mass brněnského skladatele Dana Kyzlinka a anglického autora textů Johna de Jonga**. Ve spolupráci karlovarských symfoniků a jazzmanů se podařilo nastudovat dílo, jehož nahrávka s anglickými sólisty **Kirsten Joy, Gaz Twistem a francouzským dirigentem Martinem Lebelem** má vyjít v příštím roce na CD.

V provedení "domácích" pianistů **Jindřicha Henryho Volfa** a **Františka Božidara Nedvěda** vydala karlovarská společnost Forte roku 2012 i CD klavírních duet swingových evergreenů, které v jazzovém duchu mohou s plným úspěchem pro další generaci vystřídat někdejší lázeňskou náladu klidné pohody (**Jazz Fiesta 1, Forte, 2012**).

V karlovarském divadle by měl KRB uvést také premiéru tentokrát swingového "**koncertu s příběhem**": **FRANK SINATRA V KARLOVÝCH VARECH**. Premiéra připadá na středu 28.srpna 2013. Jak mi napsal tvůrčí duch KRBu Jindřich Volf, "Sinatru, který zanechal v roce 1946 zápis v návštěvní knize karlovarské výletní restaurace Sv. Linhart, bude představovat a zpívat **Jan Smigmator**, mladá hvězda naší swingové renesance, Sinatrovu dceru Nancy bude zpívat další skoro karlovaračka **Veronika Savincová**, a Ritu Hayworth, která byla ve Varech v roce 1947, představí kmenová zpěvačka KRBu **Petra Brabencová**. Z tvůrčí dílny KRBu se tu ukáže i jeho nejnovější pěvecký kvartet **VOCAL BAND Q**."

Na letošní Jazzfest K.Vary (17.10.2013) připravuje jazzový KRB + MK Collective + KSO malý přehled menších společných projektů jazzmanů a symfoniků (písně Beatles pro smyčce a jazzové piano se sólistou Jindrou Henry Volfem, hity A.C Jobima pro jazzcombo MK Collective a symfonický orchestr a světové standardy pro KRB + KSO + zpěvačku Petru Brabencovou).

Při této příležitosti bude po druhé uděleno nové karlovarské jazzové ocenění "**CENA BARONA SCHOENECKA**", což byl po první světové válce zakladatel saxofonové hry v K.Varech.

Vloni tuto cenu obdržel trombonista **Svát'a Košvanec**, který právě společně s KRBem a Milanem Svobodou uváděl poprvé společné koncerty místních symfoniků a jazzmanů. Letos chystají pořadatelé tuto cenu udělit místní žijící saxofonové legendě - **Jaromíru Šostokovi**. Ten spolu s dalšími pamětníky (K.Růžička, L.Zajíček, A. Gondolán a J.Hnilička) vloni s KRBem zahráli **vzpomínkový koncert k padesáti letům jazz festivalů v K.Varech (1962)**. To byla událost skutečně historická: Roku 1962 se do Karlových Varů skutečně sjely jazzové soubory - pochopitelně pouze ze zemí socialistického tábora. Obecenstvo bylo nadšené, ale kritika Dušana Havlíčka v Rudém právu nastavila jazzovým festivalům u nás červenou na další dva roky.

Orchestry zejména v lázeňských střediscích slouží i dnes mimo jiné nejen jako potřebná a spolehlivá základna pro profesionální hudebníky, ale jsou také užitečným ukazatelem vývoje preferencí a vkusu nejen lázeňské klientely, ale našich zájemců o hudbu a jejich posluchačů v obecném smyslu. A symbióza, postupování žánrů a druhů nebo rozšiřování jejich okruhu patří k hlavním rysům proměn hudební scény dnešní epochy.

Září 2013